

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 97

Maj 2007.

Ramsahai i drugi protiv Holandije [Veliko vijeće] - 52391/99

Presuda od 15.5.2007. [Veliko vijeće]

Član 2

Član 2, stav 1

Život

Član 2, stav 2

Upotreba sile

Djelotvornost istrage o fatalnoj pucnjava policajca, opseg u kojoj su rođaci žrtve mogli učestvovati u postupku, nedostatak javne rasprave o navodima kojima rođaci žrtve osporavaju odluku da se protiv policajca ne vodi krivični postupak: *povreda; nema povrede*

Fatalna pucnjava policajca tokom pokušaja hapšenja: *nema povrede*

Činjenice: Presuda se tiče smrti Moravia Ramsahaija, sina i unuka podnositelja predstavke, kojeg je, u dobi od 19 i pol godina, usmrtio policajac u Amsterdamu, u sljedećim okolnostima. Jedne subotnje večeri tokom festivala, Moravia Ramsahai je, zaprijetivši vlasniku pištoljem, ukrao skuter i odvezao se njemu. Ova krađa je prijavljena policiji. Dva uniformirana policajca, B. i B., koji su bili u patrolnom vozilu, primijetili su lice na skuteru koje je odgovaralo opisu prijavljenog lica. Jedan od policajaca potrčao je prema osumnjičenom u pokušaju da ga uhapsi, ali nakon kraće borbe Moravia Ramsahai je uspio pobjeći. Policajac je vidio da je izvukao pištolj iza pojasa, nakon čega je i on izvukao svoj službeni pištolj i naložio Moraviji Ramsahaiju da odloži svoje oružje. Mladić je odbio

postupiti po nalogu. U međuvremenu, drugi policajac je napustio patrolno vozilo i došao na lice mjesta. Moravia Ramsahai je tada, navodno, podigao oružje i usmjerio ga prema tom policajcu, koji je izvukao svoj pištolj i zapucao. Žrtva je pogođena u vrat i preminula do dolaska hitne pomoći. Pronađen je pištolj Moravia Ramsahaija, koji je bio napunjen i repetiran.

Otvorena je krivična istraga. Istragu je djelomično vodila policijska jedinica kojoj pripadaju policajci B. i B. Ova policijska jedinica je vodila istragu prvih 15 i pol sati, nakon čega je istraga preuzeta i data u nadležnost glavnom inspektoru Državnog odjela za krivične istrage. Glavni inspektor je svoj izvještaj dostavio javnom tužitelju, koji je bio pravni službenik odgovoran za krivičnu istragu koja je provedena u stanici pri kojoj su služili policajci B. i B. Javni tužitelj je zaključio da je fatalni pucanj ispaljen u samoodbrani i da odgovorni policajac stoga neće biti krivično gonjen. Podnositelji predstavke su ostvarili pravo pristupa predmetnom spisu. Sporili su odluku javnog tužitelja da ne vodi krivični postupak protiv policajca, ali drugostepeni sud je, u postupku koji nije bio otvoren za javnost, potvrdio odluku tužitelja.

Pravo: Smrtonosni hitac policijskog službenika: Veliko vijeće je brinula nezavisnost i kvaliteta istrage smrtnog slučaja. Što se tiče identiteta policajca koji je ispalio smrtonosni hitac, bilo je nekih razlika između verzije policajaca koji su bili prisutni u vrijeme događaja i verzije policajaca koji su kontaktirani putem radio-veze nakon pucnjave. Štaviše, istragu su otvorili i u početku vodili policajci koji su, kao i B. i B., pripadali lokalnoj policijskoj stanici. Međutim, kao što je naglašeno u presudi Vijeća, stranke nisu ozbiljno dovodile u pitanje utvrđivanje činjenica. Osim toga, opis ponašanja Moravia Ramsahaija, koji su dali policajci B. i B., bio je konzistentan sa drugim utvrđenim činjenicama, a naročito sa činjenicom da je, dan prije tog događaja, mladić mahao pištoljem prijeteci nekim drugim ljudima. U takvim okolnostima, Veliko vijeće je odlučilo ispitati slučaj u svjetlu činjenica koje je utvrdilo Vijeće. Veliko vijeće se složilo sa nalazom Vijeća da smrtonosni pucanj nije premašio ono što je bilo "apsolutno neophodno".

Zaključak: nema povrede (jednoglasno).

Djelotvornost istrage o okolnostima smrti:

Za razliku od vijeća, Veliko vijeće je smatralo da je adekvatnost istrage ugrožena određenim nedostacima, konkretno: nije proveden parafinski test nad policajcima B. i B. na prisustvo baruta niti je rađena rekonstrukcija događaja, nije rađeno nikakvo ispitivanje njihovog oružja i streljiva niti je napravljen adekvatan slikovni zapis (fotografija) povrede na tijelu žrtve uzrokovane smrtonosnim hicem. Pored toga, policajci B. i B. nisu razdvojeni nakon događaja i ispitani su tek tri dana kasnije. Iako nema dokaza da su bili u dosluhu, jedan s drugim ili sa drugim kolegama, sama činjenica da nisu poduzeti adekvatni koraci koji bi ublažili rizik od takvog dosluha predstavlja značajan nedostatak. Svi ti propusti su utoliko značajniji jer nije bilo svjedoka, osim dvojice policajaca, koji su izbliza vidjeli taj fatalni pucanj.

Zaključak: povreda temeljem neadekvatnosti istrage (trinaest glasova za i četiri glasa protiv).

Što se tiče nezavisnosti policijske istrage, proteklo je petnaest i pol sati od trenutka smrti do uključivanja Državnog odjela za krivične istrage. Tokom tog vremena, suštinske dijelove istrage provela je policijska stranica kojoj pripadaju policajci B. i B. Vlada nije ukazala ni na kakve posebne okolnosti koje su zahtijevale hitnu reakciju lokalne policije u ovom slučaju, osim osiguravanja lica mjesta. Budući da Državnom odjelu za krivične istrage, u prosjeku, ne treba više

od sat i pol da stignu na mjesto događaja, kašnjenje od 15 minuta ili pola sata je bilo neprihvatljivo. Što se tiče drugih istraga lokalne policijske stanice, kada preuzmu istragu, na zahtjev i pod nadležnošću Državnog odjela za krivične istrage, naknadno učešće Odjela ne može ukloniti mrlje nedostatka prouzrokovane učešćem policijskih snaga u provođenju istrage.

Zaključak: povreda temeljem policijske istrage koja nije bila dostatno nezavisna (šesnaest glasova za i jedan glas protiv).

Što se tiče uloge javnog tužitelja, policijsku istragu je nadzirao javni tužitelj koji je hijerarhijski bio nadležan za rad policajaca B. i B. i njihovih kolega. Isti tužitelj je donio odluku, temeljem ovlasti koja mu je dodijelio glavni javni tužitelj, da se ne vodi krivični postupak protiv policajca. Javni tužitelji se neminovno oslanjaju na policiju u pogledu informacija i podrške. To, samo po sebi, nije dovoljno da bi se moglo zaključiti da im je manjkalo nezavisnosti u odnosu na policiju. Problemi se, međutim, mogu pojaviti ako javni tužitelj ima bliske radne odnose sa nekom konkretnom policijskom jedinicom. U ovom slučaju, bilo bi bolje da je istragu nadzirao neki drugi javni tužilac koji nije vezan za ovu policijsku upravu, naročito zato što je ista ta uprava vodila istragu. No čak i da je bilo tako, treba uzeti u obzir stepen nezavisnosti holandskog javnog tužilaštva i činjenicu da krajnja odgovornost za istragu počiva na glavnom javnom tužitelju. Štaviše, postojala je mogućnost revizije pred nezavisnim sudom i podnositelji predstavke su je zapravo i iskoristili.

Zaključak: nema povrede u pogledu položaja javnog tužitelja koji je nadzirao istragu (trinaest glasova za i četiri glasa protiv).

Učešće podnositelja predstavke u istrazi: Veliko vijeće je smatralo, kao i vijeće, da je podnositeljima predstavke dozvoljen pristup informacijama dobivenim tokom istrage u dovoljnoj mjeri da bi mogli učinkovito učestvovati u postupku s ciljem osporavanja odluke da se protiv policajca ne vodi krivični postupak

Zaključak: nema povrede (jednoglasno).

Nedostatak javnosti postupka podnositelja predstavke po reviziji osnovanosti odluke da se policajac ne procesuiraj, i odluke drugostepenog suda:

Veliko vijeće se složilo sa vijećem da postupak nije morao biti otvoren za javnost. Za razliku od Vijeća, međutim, zauzelo je stav da ni odluka drugostepenog suda nije morala biti javna. Podnositeljima predstavke je bio omogućen nesmetan pristup istražnim spisima, mogli su učinkovito učestvovati u raspravi pred drugostepenim sudom i dobili su odluku sa obrazloženjem. Bilo je, dakle, malo vjerovatno da bi bilo kakva relevantna informacija mogla ostati skrivena od drugostepenog suda ili podnositelja predstavke. Osim toga, budući da podnositelji predstavke nisu bili ničim spriječeni da sami predstave odluku javnosti, zahtjev javnosti je u dovoljnoj mjeri zadovoljen da se izbjegne opasnost od neprimjerenog zataškavanja od strane vlasti.

Zaključak: nema povrede (petnaest glasova za i dva glasa protiv).

Sud je presudio, sa trinaest glasova za i četiri glasa protiv, da član 6 nije primjenjiv na postupak podnositelja predstavke, koji su pokrenuli temeljem člana 12 holandskog Zakona o krivičnom postupku protiv odluke javnog tužitelja da ne pokrene krivično gonjenje.

Član 41 – 20,000 eura na ime nematerijalne štete.

© **Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.**

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

© Vijeće Evrope /Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Registrara nije obavezujući za Sud.

Kliknite ovdje za [Informativne bilješke o sudskoj praksi](#)